



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XIX. & utrum inter Haereticos ponendus ipse sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

ad Pammach. & Marcell. Anatastasium Romanum Pontificem, Theophilum Alexandri-
 num, Venerium Mediolanensem, Chromatium Aquileiensem, & omnem tam Orientis
 quam Occidentis Catholicorum Synodum pari sententia & pari spiritu hæreticum illum
 denuntiale: quo eum ipse quoque titulo infamat. Theophilus Hydram eum omnium
 hæreseon & erroris magistrum ac principem nominat Pasch. 1. quemadmodum & Zona-
 ras in Decio, Gelasius Papa in Romano Concilio Schismaticum eum appellat. Antioche-
 na Ephraimij Synodus anathema dixit Origeni; dixit & Quinta Vniuersalis. In ea autem
 ante omnia quaestum narrat Evagrius, utrum homines iam vita functi anathematis subji-
 ci possint: Eutychius qui Episcopo Amaseno erat à responsis, & Episcopatum Constanti-
 nopoleos postmodum adeptus est, quaestionem solvit exemplo Iosiae regis, qui non Da-
 monum solum Sacerdotes interfecit, sed mortuorum etiam oculos refodit; quod magno
 omnium, sed Iustiniani præsertim applausu exceptum est. Neque semel, sed iterum ite-
 rumque in variis Synodi huius Actionibus id disceptatum est; quas disceptationes sum-
 matim retulit Gratianus Decret. Part. 2. Causs. 24. Quæst. 2. decrevitque demum Syno-
 dus Hæreticos & in vita & post mortem anathematis esse obnoxios. Itaque anathemate
 percussus ab ea & Hæreticus Origenes appellatus est. Quod à Sexta subinde Synodo fuit
 approbatum: nam huius inter Acta relata est Sophronij ad Sergium Epistola, qua eodem
 Adamantius appetitur maledictio; & Actione 8. repetitur professio fidei à Macario Antio-
 cheno oblata Constantino Imperatori, in qua damnat Origenem, Didimum, & Eva-
 grium, eorumque deliramenta; & Actione 17, & 18. probatur Anathema Origeni à Quin-
 ta Synodo inflatum, & in Edicto Constantini Imperatoris ad Populum habitantem in Oc-
 ciduis partibus; probatur denique in Epistola Leonis II Papæ ad Constantinum. Facun-
 dus præterea qui trium Capitulorum defensionem suscepit, Origenem inter Hæreticos
 libr. 12. cap. 1. aperte recenset. Quin & Patrum multorum suffragiis eodem numero ha-
 bitum tradit Cassiodorus libr. De instit. divin. Script. cap. 1. Hæretiarum deterrimum
 appellat Pelagius 2. Papa. Ab Ecclesia cum aliis Hæreticis proscribitur à prima Latera-
 nensi Synodo. Denique Græci recentiores, alijque etiam plurimi eodem ipsum convitio
 profindunt. Hæc ergo in præjudicium trahunt Origenis adversarij, nec hiscere contra li-
 cere ulli existimant.

Qui contrarias autem sectantur partes, talia tegerunt, à Demetrio licet, plurimisque
 ipsi consentientibus Episcopis segregatus fuerit ab Ecclesia Origenes, ipsius tamen caus-
 sam suscepisse & propugnasse Palaestinam, Arabiam, Phœniciam, & Achaiam; & iuxta tes-
 tificationem Hieronymi, non ipsius errores, sed adversariorum has ei turbas pe-
 perisse: nullam Demetrianarum Synodorum mentionem factam à Theophilo & Epipha-
 nio insensibilis Origenis adversariis, ac nullam proinde ipsarum rationem duxisse: eum-
 dem ab Hieronymo, & iam ante à Didymo alterum Ecclesiarum post Apostolos magi-
 strum nuncupari; quod quis de homine Hæretico dictum putet? horum auctoritate refelli
 Theophilum, cum Origenem queritur Ecclesiæ Doctorem appellari: pium Episcopum
 Theotimum Epiphano librorum Origenis damnationem urgenti respondisse, *ὅτι οὐκ ἔστι
 ἡ πάλαι τὰ πλεονεκτήματα ὑβρίζον, ἢ τὴν βλασφημίαν οὐκ ἔστι τὴν λαοὶ τῶν ἁγίων ἡσυχάζοντες, καὶ τὰ
 παρ' ἐκείνων δεδιμμενὰ ἄδικται*. Neque fas esse hominem iam pridem defunctum contumelia effi-
 cere, neque absque calumnia veterum iudicium improbare, & quæ ab ipsis decreta sunt rescindere:
 ipsum Epiphanium non Origenis proscriptionem, sed librorum eius duntaxat damnatio-
 nem postulasse: *ὅτι ἂν τοὶ ὀρθροδοξοὶ ἔθ' ὑπερβύου, ἀλλὰ τὰ βιβλία μὴ διακείναι*. Non
 ipsam Origenem extra communionem esse decrevit, sed libros solum criminatus est: inquit Georgius
 Alexandrinus Episcopus in Vita Chrysostomi, cap. 43: non ita vero intelligendum Gela-
 sium, cum Schismaticum eum appellat, quasi secessionem à supremo Ecclesiæ capite se-
 cisse eum voluerit, sed dissidia ac turbas in Ecclesiam intulisse; *ἡσυχάζοντες βελόνα ἐν οὐρανῷ
 σία*. Cum schismata in Ecclesia concitasset: ut de eo scribit Petrus Alexandrinus in Mystagogia:
 quod ad Quintam Synodum attinet, iudicare posse Synodos de fide, non de personis, præ-
 fertim mortuis; hinc factum ut quæ de Theodoro, Theodoreto, & Iba decrevit Quin-
 tum illud Concilium, temporis progressu vim & auctoritatem pene amiserint: scitum il-
 lud esse S. Thomæ Quodlibeto nono, artic. ult. neminem ad assensum Ecclesiæ adhiben-
 dum necessario adstringi in iis, quæ ad substantiam fidei non pertinent: Vigilium Papam in
 Constituto ad Iustinianum, Theodori, Theodoreti, & Iba errores refellere & damnare,
 auctoribus ipsis, quoniam in pace Ecclesiæ obierunt, parci iubere; quod eatenus proban-
 dum ait Baronius ad A. 553. cap. 185. si modo constet eum qui in Ecclesiæ pace obierit,
 neque hæresim dum viveret, pertinaciter defendisse, neque in Ecclesiæ communione si-
 mulate perseverasse; Origenem autem quis dogmatis suis pertinaciter hæsisse dicat, quem
 tam submisit de se & moderate sensisse ostendimus, tantaque modestia, quæ sentiebat, de-
 clarasse? quis Ecclesiæ communionem simulate secutum eum existimet, qui fidei profes-

- A sionem ad Fabianum Papam dedit, exortientes hareses acerrime infectatus est, nullam cum Hæreticis societatem iniri, Catholicorum Episcoporum familiaritate ad mortem usque constanter usus est? Caverat certe iam ante Iustinianum Nicæna Synodus, ne absente eo, cuius agebatur causa, sententia ferretur. Vnde præclare Pontianus Episcopus in Epistola ad Iustinianum. *In extremo Epistole vestre cognovimus, quod nos non mediocriter remordet, debere nos Theodoram, & scripta Theodoretæ, & Epistolam Iozæ damnare. Eorum dicta ad nos usque nunc minime pervenerunt. Quod si pervenerunt, & aliqua ibi apocrypha, quæ contra fidei regulam sunt, legerimus; dicta possimus respicere, non auctores iam mortuos præcipiti condemnatione damnare. Quod si adhuc vivet, & correcti errorem suum non condemnarent, nisi sine damnarentur. Cum autem ergo Iustinianus in Edicto adversus tria Capitula: Si vero quidam dicunt non oportere Theodoram post mortem anathematizari, sciant quidalem Hæreticum defendunt, quod omnis Hæreticus usque ad finem vite in suo errore permanens, iuste perpetuo anathematizatus, & post mortem subicitur: & hoc in multis Hæreticis & antiquioribus & propioribus factum est, idest Valentino, Basilide, Marcione, Cerintho, Manicheo, Eunomio, & Bonoso: hoc autem idem & in Theodoro factum est, & in via accusato, & post mortem anathematizato à sanctis Patribus; minime id pertinet ad Origenem; nam et si in errores lapsus sit aliquando, ab iis tamen, postquam ab Ecclesia semel forent damnati, recedere se nolle nequam professus est: error fuit in intellectu; pertinaciæ crimen in voluntate non fuit. Denique suam Origeni famam & nomen fati asseruit Leo III. Pontifex maximus, cum inter Lectiones ex Patrum lucubrationibus decerptas, & Romano insertas Breviario, nonnullas quoque ex Origenianis libris petitas eidem inseruit.*
- C Qui ergo omnem harescos suspensionem ab Origene abesse volunt, cum iis qui invidioso Hæretici nomine ipsam infamant, ita conciliari posse censeo; si duplici notione sumi Hæretici appellationem dicamus, vel ad eum significandum qui haresim aut fabrefecerit aut secutus sit, eam licet ejurare paratus, simulatque fuisset ab Ecclesia repudiata; vel ad designandum eum qui non harescos duntaxat auctor & assecla, sed perpetuus etiam propugnator, & pertinax ad versus Ecclesiæ auctoritatem assertor fuerit: priore igitur notione Hæretici nomen à Patribus Adamantio imponi, ut harescos auctor, non assertor significetur. Quo sensu orthodoxi quoque Patres quamplurimi hæretici dici possunt, velut Irenæus, Papias, Cyprianus, & alij. Hac insuper adhiberi potest responsio, ignominiosam Hæretici appellationem non aliter ab Ecclesia, quam ex hypothesi cuiquam infligi, ita si D Ipreis Ecclesiæ decretis in haresi obierit; quæ quidem in Origenem minime cadit criminatio. Acquiescamus igitur in hoc Hieronymi placito è Traditionibus Ebraicis: *Hoc unum dico: vellem cum invidia nominis eius, habere etiam scientiam Scripturarum, stocci pendens imagines, umbraque larvarum, quarum natura esse dicitur, terrere parvulos, & in angulis garrire tenebrosos, & in illo ex Epist. 65. ad Pammach. & Ocean. cap. 3. Quod si quis Iudas Zelotes opproberit nobis errores eius, audiat libere;*

Interdum magnus dormitat Homerus,

Verum operi longo fas est obrepere somnum.

Non imitemur eius vitia, cuius vititates non possumus sequi. Erraverunt in fide alij, tam Græci, quam Latini; quorum non necesse est proferre nomina, ne videantur enim non sui merito, sed aliorum errore descendere..... Nunc vero cum simpliciter errorem eius fatear, sic legam ut ceteros, quia sic erravit ut ceteri. Sed dicas: Si multorum communis est error, cur solum persequimini? quia vos laudatis ut Apostolum: tolle amoris scilicet Cordus, & nos tollimus ad magnitudinem & in isto è Prolog. libr. 2. in Mich. Nam quod dicunt Origenis me velamina compilare, & contaminari non decere veterum scripta; quod illi maledictum vehementer esse existimant, eandem laudem ego maximam dico, cum illam imitari volo, quem cautis prudentibus & vobis placere non dubito.

CAPVT QVARTVM.

FORTVNA DOCTRINÆ ORIGENIANÆ.

Capitis quarti partitio.

Tribus Sectionibus constat caput istud. I. explicat quid Origeniana doctrina in Oriente passa sit ab Origenis ipsius ætate, ad altercationem usque Hieronymi & Rufini; tum etiam quam in Occidente fortuna jactata sit. II. continet quidquid Origenismi causa actum est, à Theophili diffidio cum Ægyptiis monachis & Iohanne Chrysofomo, ad tempora Synodi Chalcedonenfis. III. ab ea tempestate, ad hanc usque ætatem Origenismi fortunam persequitur.